

SUBSCRIPCIONS
Barcelona. Una pesseta al mes
Espanya. 4'50 pessetes al trimestre
Extranjer. 9'00 id. id.
Pagant per any, una pesseta de rebuena

EL POBLE: CATALA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER DE SANT PAU, 9, PRINCIPAL
IMPRENTA
CARRER DE FORTY, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100
REDACCIÓ, 723 - IMPRENTA, 2, 36

ANY X-NUM. 3.077

BARCELONA, DIUMENGE 17 D'AGOST DE 1913

UN NÚMERO, 5 CENTIMS

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Efectes de viatge

Gran varietat en sacs de mà, Maletes, Mundós, Barreteres, Gistelles per a berenar, Necessers, Botelles "Chermos", Coberts, Vasos, etc., a preus sumament reduïts.

Complet assortit en articles per a

SPORT

Raquetes Staub, Slazengers i Bussey, Pilotes per a Tennis i Foot-ball, Slazengers i Bussey Patins MATADOR

Extens assortit en articles per a

Fotografia, Dibuix i Pintura

Plaques, Papers, Alums, Llapisos, Caixes colors a Cubetes, premses, Estutxos, compassos, L'aiguada, oli i Fanals, Tripodes, Taulers, Regles, pastel, Pinsells

MATA TOTS ELS INSECTES (Puces, xinxes, mosquits, escarabats, cuc ratxes, etc.) l'insecticida **CAUBET** EN CAPSES MANXA **LA MONTENEGRINÉ** DEMANTS EN DROGUERIES I QUEVIURES

Sorderes El Dr. March, únic especialista a Barcelona que posseeix l'aparell elèctric Kinsipione del doctor Maurice de Paris per a tractar les sorderes per la reducció de l'oid. **Dr. MAROH**, ex-assistent del doctor MOURE, de Bordeus. Nas, coll i orelles. Fontanella, 15, primer, primera

Catalans de la decadencia

Napoleón i Catalunya.-Els treballs dels constitucionals i revolucionaris francesos per a atraure's els catalans.

L'expansió imperialista dels exèrcits de Bonaparte portava a les terres invadides fecondes riqueses de civilitat. Els terrors francesos despertaven els pobles adormits; i les trinxeres dels camps de batalla eren solcs oberts a les llevores de llibertat. Però aquell fou, al cap i a l'últim, un imperialisme conqueridor, que feia pagar al preu de l'ocupació militar i de la dominació política els beneficis que en civil educació i en humana dignitat escapaven prodigament. Napoleón, quan pensà en dur els seus soldats a Espanya, volgué entrar pels Pirineus més com a liberador que com a opressor. El seu plan era reconstituir la nació catalana, com reconstituï l'Ílliria i com intentà reconstituir la Polònia. En l'època catalana s'adreçaren els generals de l'Imperi als catalans i els recordaren les antigues glòries de la pàtria, enfonçada en 1714. «No venim a posar-vos uns enu - deien - el nostre emporador ens envia per a ajudar-vos a treure el jou d'Espanya».

Un llenguatge semblant feia que els eslovacs i croates aclamessin Napoleón i el liberador de l'Ílliria. Un clergue - un clergue! - Vodnik, composava una oda aviat repetida per tot un poble:

Napoleón ha dit: «Desperta, Ílliria! L'Ílliria es desperta i s'ajunta».

«Oh gran heroi! Et tu qui ens despartes. Tu qui ens dones la vida».

Mes Catalunya, a les primeries del segle XIX, com a les darreries del segle XVIII, se regirava furiosament contra la França que li allargava les seves mans d'ambició i d'audàcia. En 1808 eren els generals d'un exèrcit invador els qui parlaven a Catalunya i li promien la llibertat després d'una invasió militar. Era comprensible la desconfiança en el compliment de les promeses napoleòniques. La veritat, tal com ens la mostra avui l'història, és que per a Napoleón els renaixements nacionalistes que provocava no eren més que un medi per a facilitar la realització dels seus projectes. No pot sostenir-se que'l pensament central de Napoleón fos la constitució d'una Europa de lliures nacionalitats naturals, sota la

agents encarregats d'escampar aquí la grana de les idees de 1789.

Un d'aquells comissionats fou M. Robert Pierre. Amb data del 14 de desembre de 1791, don Francisco de Zamora, que dirigia un servei d'espionatge prop dels agents francesos, escrivia a Floridablanca, parlant-li de les noves que un confident seu li trametia sobre'l comissionat susdit:

«Que ha vist en son equipatge - el de M. Pierre - els furs de Biscaya, de Nabarra i d'Aragó i les Constitucions de Catalunya».

Les Constitucions de Catalunya, que raríssims catalans d'aquell temps devien conèixer!

«A aqueix fi - segueix dient la carta - ha disposat, tant bon punt ha arribat a Perpinyà, que's traduïssin la Constitució francesa en català, obra que han començat MM. Verdièrs i Gispert, de la qual ha vist el meu corresponent un fragment» (1).

No pot ésser més clara l'intenció dels constitucionals francesos. Se proposaven agulonar alhora el sentiment nacional i el sentiment liberal dels catalans, els oferien una mena d'al·luç. No cobrejaven la conquesta de territoris; sols aspiraven a resguardar el seu de les agressions exteriors. Llancaven per damunt les fronteres, no exèrcits, sinó idees. Heusquí el bon imperialisme, el millor, el més digne de la França.

Poc se pensaven els francesos que aquelles Constitucions que duïen en el seu equipatge ja no deien res als catalans d'aquell període! Poc se pensaven que era feina perduda la de venir al català el codi de ciutadania que s'havia donat la França! Mal per mal, els nostres avis d'aquella fi de segle posen haurien escrit més interès per la Constitució francesa si els l'haguessin donada traduïda al castellà.

Els treballs dels comissionats francesos fracassaren del tot per als catalans, com per als demés espanyols - amb l'excepció gloriosíssima d'una infima minoria selecta - tot allò que venia de la França era maleit i abominable. Una cançó popular d'aquell temps deia que

I així en 1793, en comptes d'escollir les proposicions dels convencionals, Catalunya sobressortí pel seu antifrancèsisme i seguí amb entusiasme boig l'aventura victoriosa del general Ricardós per terres del Rosselló.

«Guerra als francesos; patri als pobles», proclamaven les heroiques fides revolucionaries. Aquells catalans de la decadencia respongueren amb un crit de ràbia i de mort a les paraules liberadores. Mentrestant, els bascos, que conservaven viva la conciencia nacional, acceptaven de tot cor l'ajuda dels convencionals per a instaurar la República éuskara independent.

Ciudadanes

La Mare de Deu d'Agost

Diuen que a festa major encara. En l'estela de la Mare de Deu d'Agost, aqueixa Mare de Deu a la qual estimem fins els increduls. Perquè és la Verge de les músiques i dels saraus, de les taules pantagruèliques i dels promesos, dels vestits blancs i les llibacions, és la Verge, en fi, menys cristiana.

A Catalunya podríem dir que la Mare de Deu d'Agost és a la Verge de Nurià, com Tomás Kempis és a Ovidi. En la vall de Nurià resta envoltada de soletats, la verge cristiana, icon aixecat a la glòria de la vacuïtat del viure, i que força a meditar en aquelles infinites quietuts de la muntanya, si serà veritat que hem de viure oferint la pureza de l'anima i de la carn al cel. Crema la cera entorn de la Verge de Nurià com el feu sagrat de tota la tradició cristiana primitiva, convidant als homes a fer en el seu cor una Tebaida. I se surt de veure-la amb un vagorós desig melancòlic de viure en renunciament, amb l'aigua i el pa dels eremites. Mes, la Verge d'Agost? La de Nurià està voltada de soletats, la d'Agost ho està d'envelats, aqueixos envelats que haurien d'ésser tots blaus com el seu mantell. Per ella les còbles i els saraus i les grases riallades i els llargs dinars i les tributacions totes i tots els pecats venials i mortals que presència la lluna.

Per què vindria - se preguntava en Nietzsche - la Reforma a estroncar aquell catolicisme del Renaixement tant viu i tant confortador? Si, sí, Luter descurà la restauració del gentilisme i per ell la Verge de Nurià té adoració tot l'any i la d'Agost solament un dia. Però els coneixers del nostre temps sedueixen tant com les antigues flautes fauniques i encara per aquests dies, al menys a Catalunya, baixa del cel un convit per a pecats d'amor i d'incontinència.

(1) Extremem aqueixos paragrafs del document íntegre contingut en la «Historia de España» del senyor Morayta.

Dr. Serrallach VIES URINARIES I RENO 12 a 2 y 6 a 7, Pelai, 40. Consulta econòmica, de 9 a 9, Jovellanos, n.º 9

CASA MARTÍ REGALS: joieria, fusteria, Bellotgeria Objectes d'art, Miquines fotogràfiques, porcelanes, mobles, etc., etc., a preus sens competència i de veritable ocasió. Estalvia temps dinar tota persona que fa operacions en la mateixa. - Unica a Barana. St. Pau 28

Les qüestions del treball

De la campanya reguladora

Els dependents de comerç, dirigits per la Secció Permanent de Relació i Treball del Centre Autonomista de Dependents, s'han emprès, sembla, una campanya definitiva, per a aconseguir que tots els establiments de comerç, de venda a la menuda, perquè els de l'engros i banquers, restes de l'activitat mercantil i industrial, ja ho fan, tanquin tots a les vuit del vespre.

Ningú de sens disculdrà tan sols, la raó de la demanda feta per aquest modest estament, amb el major respecte als seus respectius queles; i és que aquesta acció, la que's realitza en prò del tancament a l'hora uniforme, per desobediència de les condicions de justícia, de consideració, n'obté una que resalta i millora grument la finalitat: regular l'honari massa anàrquica, entre l'element detallista.

L'actuació comercial, exigeix, cada dia, que la seva gent sigui apta, fètil en indicatives, pràctica en procediments, per a obtenir resultats més profícues. I poc podran tenir personal en les condicions esmentades, aquells que per les hores d'excepció que's obliguin, privant-los d'auxiliar amb els coneixements i la sabiesa que les escotes de nit els proporcionen.

El tancar a les vuit, ademés de no resultar en perjudici per cap comerciant, car després de tal hora, poques son i menys en quantitat les operacions que's realitzen, farà possible al contingut nombre de dependents, que conreïn l'Associació, i els beneficis regonats que la mateixa reporta als seus individus.

Totes aquestes raons, seran, sense dubte, les que hauran portat el bon ànim més queles dels establiments detallistes, puix amb satisfacció cal esmentar-ho, en majoria complicitat, manifesten, als que's demanen la conformitat per a implantar la reforma al primer del mes vinent, la seva completa conformitat.

I cal rendir ademés just tribut, en virtut d'aquest èxit, per ara moral, a la Secció Permanent de Relació i Treball del Centre Autonomista de Dependents, lo que també fan molts dels queles que's visiten, per la correcció, ordre i tística desplegada en aquesta campanya.

Gran nombre de dependents detallistes, satisfets per aquesta acció benèfica. I que des de que existeix la Secció de Relació i Treball comença mes, el Centre Autonomista de Dependents de Comerç i de l'Indústria, per l'estament i per la classe que aquesta entitat representa, l'han manifestada ben pensiblement, sumant-se i col·laborant a la campanya que en bé seu, es porta a terme.

Cal perseverar, dependents de comerç detallistes, amb l'entusiasme i la constància, precisió, auxiliars del comerç, que realitza l'acció que'l vostre mèrit esforç, és perquè en prò del tancament a les vuit, i per a fer més fructifera la vostra acció i més realitat aquest ideal, estigueu ben atents a la paraula i a les recomanacions que us faci l'entitat directora de la campanya, i amb aquesta disciplina necessaria i unitat de pensament, coronareu aquesta obra amb el més feliç dels èxits.

JOAN D'ARG

De Política

Notes i comentaris

Miting a Arenys de Munt

Organitzat per la Joventut Republicana de Arenys de Munt, es celebrà avui a la tarda en aquesta població un miting de propaganda republicana i anticlerical, en el qual hi prengueren part don Andreu Nin, pes socialista, don Lluís Companys, pes reformista, don Joan Belenguera, pes radical i don Xavier Gambús i don J. Serra i Comas, pes per la U. F. N. R.

El miting, tant pels oradors que hi prengueren part, com per l'ansia amb que es esperat, constituïa, de segur, un grò exit.

Joventut Germinal

Aquesta Joventut, secció del C. N. R. del Districte VII, està organitzant per a començament de llurs tasques polítiques, un gran miting en commemoració del 11 de setembre de 1714 que tindrà lloc el dia 10 de setembre al vespre en son local social, (Rosselló, 31, primer).

Han promès la seva assistència a aquest acte diverses personalitats del nostre partit.

Varies

Així al mitg, en el ràpid de França, arribà procedent de Cantó i Wiesbaden el senyor don Pere G. Maristany, acompanyat de la seva respectable esposa i Ells Aurelia i Jacint.

Pocs minuts després d'arribar es traslladaren el comle de Lavern i demés família a les possessions del Masnou.

Ja fa alguns dies que els diaris de Barcelona varen dir, reproduint-ho des de Vilanova sense desmentiment de l'interès, que l'excarcelat d'aquella població senyor Feliu del Campo, afiliat fins ara al partit federal, junt amb els seus amics i companys ingressà al partit liberal, fent note solemnement d'adhésió, i novot s'hagi acabat la qüestió de la vaga de l'Art Fabril.

S'ha encarregat altra volta de la vicepresidència de la Comissió permanent de la Diputació de Lleida nostre amic Alfred Pereda.

EL BARATO

Per ésser fi de temporada aquests magatzems han destinat dues setmanes successives per a fer

REBAIXES DE PREUS VERITAT

La primera començarà el dilluns prop vinent. - Vegin-se cada setmana els aparadors

ARTICLES CORRENTS RES DE SALDO

La vaga de l'Art Fabril

Els obrers rebutgen la nova fórmula del Govern. - Nova tentativa

Una fantasia

Mr. Harris és un mil·lionari nordamericà afortunat de la vida. Malgrat la seva colossal fortuna, an ell des de fa uns quants anys, res el comou ni res l'interessa. I la cosa, en part, és perfectament comprensible, puix Mr. Harris és un d'aquells privilegiats mortals que's poden donar tots els gustos.

No obstant, així com tota regla té excepció, el nostre protagonista se distreu amb una sola cosa: amb els espectacles o esones emocionants. Però quan el rei Nicolau de Montenegro va declarar la guerra als turcs, Mr. Harris va dirigir-se immediatament a les terres balcaniques, àvid d'emoció i quadres terrorífics.

Emperó, com que la pau ha sigut sortament firmada, Mr. Harris va abandonar fa cinc dies els pobles balcanics i ansios de noves esones terribles, abans d'empendre'l viatge va llegir la premsa. Els diaris alemanys, russos, francesos, anglesos, balcanics, etc., etc., parlaven que a Barcelona esclataria una vaga general.

Mr. Harris se recordà tot seguit que la nostra ciutat era l'immortal ciutat de 1909. I el mil·lionari ianki prengué bitllet per a Barcelona, on arribà ahir matí amb l'express de luxe.

Mr. Harris, que somniava amb barricades, trets i ambulancies de la Creu roja, sofí el primer desengany al veure que pot anar tranquil·lament a l'hotel. A la tarda, a les tres, llogà un automòbil i recorregué's l'extrem de la comtal ciutat. I per arreu la pau i l'immobilitat. En lloc de barricades, trets i ambulancies de la Creu roja, Mr. Harris se troba amb envellats, sortides, jocs infantils, concerts i altres festes. I Mr. Harris se'n torna seguida a l'hotel amb la desesperació propia del que ha fet un viatge en va.

Ell, com tot nordamericà mil·lionari, és home i resolt. Als pocs moments tenia arreglat el bagatge i amb l'express de França sortí amb direcció a Cherbourg on prengué passatge en un dels grans transatlàntics, cap al seu país.

La sobtada sortida de Mr. Harris produí una gran estranyesa. I doncs, perquè se'n va, va preguntar-li'l amaire d'hotel.

«M'hi haberme equivocat», respongué, «pues obreros catalanes no ser tan terribles como pensaba. Aquí no haber más que medio».

I Mr. Harris pujà al cotxe, no sensí abans haver deixat una esplèndida propina, digna d'un ianki mil·lionari.

E. D. S.

durant la celebració de l'assamblea, hi havia l'impressió de que's vaguistes acceptarien la fórmula.

Durant el dia es prengueren algunes precaucions, no tantes com en dies anteriors. El regiment de dragons de Montesa feu un passeig militar.

No s'ha registrat cap nota digna de resnyar-se.

Les fabricques tancades com els demés dies.

Un document interessant.

Lletra d'un estampador.

Hem rebut una lletra d'un estampador, enredada a un company nostre que, per l'importància que té la donem íntegra. En ella's diuen coses molt interessants que poden semblar una censura, però que amb tot resulten potser una veritat. La lletra diu així:

«Sr. D. Pere de Prades, conèixeu lo que pensa els exaltats que concorren a l'Agrupació Obrera del Clot, perquè cada dia esteu allí en compliment del vostre deure, lo que no sabeu és l'opinió dels que no anem mai a aquella casa perquè ens fa faste».

Doncs, bé. Nosaltres estem cansats d'aquesta lluita, estem avorrits de la pressió d'uns tants exaltats i preveiem que aquells seran els que mataran el Sindicat - diu el Sindicat perquè sembla que fa més bonic i més revolucionari, - amb les seves bogeries. Sens ha llançat a la vaga de l'Art Fabril per solidaritat, mentre que totes aquelles altres 70 o 80 societats que havien de fer el pare general, treballen com si res, tranquil·lament, havent-nos deixat als de l'Art Fabril i als Ciutadanes, a l'estacada. Així no ho volen veure's que a tota costa volen fer vaga, mes així ho veiem tots els que's mitrem sense tocar-la cosa».

Mel com ara havien corregut el perill de desaparèixer com a col·lectivitat, per a no desaparèixer en molt temps. Podem estar ben segurs que surtíem d'aquesta amb les mans al cap. Perdria lo Sindicat i perdria els homes. Ja veurem després qui serà el poble que podrà desfer els perills de dirigit. (A llegir això suposo que fareu una mitja rialla, pensant que's futurs directores de la Societat seran aqueixos que ja altres vegades ens han conduït sense fi ni so a condicions que's han fet molt de mal.)

Tenim raó, així serà segurament, per a desgracia nostra.

Però deixant lo que pugui succeir demà,

La jornada d'ahir

Tot l'interès del dia d'ahir estava posat en l'assamblea que havien de celebrar els obrers en el Cine Muntanya. La creença general era de que acceptarien la nova fórmula del Govern, que satisfia amb bona part les demandes que duen fetes. Però tots els que s'adonaven tingueren una nova decepció. Els obrers no acceptaren la proposició del Govern.

El conflicte desconcertant ha tingut una nova sorpresa, una nova exigència. Lo que ahir era condició essenc que no s'hi deixat d'ésser-ho per a passar a segon terme. Hi ha hagut una campanya tant apassionada en la preparació del moment de l'Art Fabril, que avui es toquen els resultats.

Els comentaris que's feien ahir a la tarda eren una cursa contra els obrers i per a molts una sorpresa. Per seguit camí els treballadors podran tot els simpatitzants, però no dubtem que'l seny arribarà a imposar-se.

Per lo demés en tant general la creença de que's obrers acceptarien les noves proposicions que, en els centres oficials,

ESTOMACAL

Con el Elixir Salz de Carlos

se curan las enfermedades del estómago e intestinos, aunque tengan 30 años de antigüedad y no se hayan aliviado con otros medicamentos.

Cura las acedías, dolor y ardor de estómago, los vómitos, vértigo estomacal, dispepsia, indigestiones, dilatación y tórcea del estómago, hiperclorhidria, neurastenia gástrica, flatulencia, cólicos,

DIARRREAS

disenteria, la fetidez de las deposiciones, el malestar y los gases. Es un poderoso vigorizador y antiséptico gastro-intestinal.

Los niños padecen con frecuencia diarreas más o menos graves que se curan, incluso en la época del destete y dentición, hasta el punto de restituir a la vida a enfermos irremisiblemente perdidos. Lo recetan los medicos.

De venta en las principales farmacias del mundo y Serrano, 28, MADRID

Se remite folletito a quien lo pide.

ent
298
0'65
0'65
0'30
0'30
0'15

anem en el cas d'avui. Anem a trobar-nos per una vegada més directament en moltes maneres. Primerament: molts de nosaltres tenim tota la família en vaga. Jo, posen per cas, tinc la dona que fa de modista. Els germans que fan de rodetes.

Vol dir que a casa fa dies que no hi ha un centim. Segona: Nosaltres hem plegat per solidaritat, no demanem res, però no podem dret a intervenir en les deliberacions de l'Art Fabril, encara que estem convençuts que hauríem d'acceptar la fórmula que proposa el Govern. De mica en mica es comenquen les coses, no volguem el vot o res, o a casa i l'altre. Així hem anat conquistant nosaltres certes millores, poguem dir orgullosament que la nostra Societat és una de les més respectuoses de Barcelona. Tercera: Molts part de la gent està per a tornar al treball, i correm el perill de que el dia que s'obrin les fàbriques hi hagi un campai qui pugui. I per acabar, aquí regna una gran covardia. Covardia en els homes, covardia en la Junta, covardia en el Comitè de vaga de l'Art Fabril, covardia en tots. Els mil que criden poden més que els 10 mil que calen.

No podreu, vos que tant coneixeu les nostres coses i que tant amem tenir a les nostres obres, tractar d'aquest assumpte, tenint en compte lo que us diu i els dios que us podria donar? No podreu fer un article sobre tot això? No's pota renen a la nostra situació lo més aviat millor, venen com la nostra Societat se'n queda als dios, com vindrà la desbandada. Després ja veurem com es tornaran a associar aquestes coses que tant fatiguen han costat, can Balleu, cal Anasme, l'Esplanja Industrial, can Serra, el Port Vell, l'Esplanja, Ricart, Gúmez, Vilà, Riera, Rius, Montaner, alguns altres que se seguen sentint amb prou febles.

No's podreu fer algun article sobre això, no deu per a res el meu nom. Si convé jo'l diré, però però per ara no ho crec oportú.

Graies molt anticipades del vostre servidor. — Un col·laborador.

La firma va firmada per un soci dels estampanyadors que consisten prou bé. No puguem els seus noms, tenint presents les advertències que us fa.

Per lo demés l'article està fet. Que podrem dir més nosaltres, que no digui el nostre comunicant, mes enlent de lo que passa entre els obrers del seu ram. Queda, doncs, complacut.

L'assemblea del Cine Muntanya

A les deu poc més o menys del matí entràrem en el Cine Muntanya, on devia celebrar-se l'assemblea de l'Art Fabril. El local immens estava atapat, ple a vessar. Una gran gentada esperava l'hora de començar amb una remor de veus femenines.

Això, la gran concurrencia de dones, unes converses de grup a grup i unes ordres o consignes que's circulaven, ens feu preveure el resultat de l'assemblea. La fórmula del Govern rebuda.

Amb molts treballs arribàrem a l'escenari on hi havia la taula presidencial. Feia una calor horrible malgrat els ventiladors que barfen l'aire. L'escenari estava ocupat per moltes persones que no tenien cap mena de representació i que durant l'acte es tiren damunt la presència i dels periodistes no deixant fer res de profit.

Prop de quatre d'onze s'obre l'acte. Presideix el company Bruno, del comitè de vaga, qui, després de recomanar serenitat i calma, diu que hi ha tres punts principals a tractar: acceptació o refus de la fórmula del govern a base de 60 hores; el treballar o no les festes albanes de precepte i ara suprimides i la conducta que s'ha d'observar si en cas d'acceptar-se la fórmula i renunciar el treball, algun fabricant no la volgués acceptar.

Dona lectura a les bases compreses en la fórmula del Govern, que publiquem per separat, i ja convençuts a sentir-se mortuàries de veus femenines que obliguen al president a recordar que s'ha de pensar en els obrers de tot Catalunya, i no en els de Barcelona solament.

A l'acabar de llegir la darrena clàusula ressona un ens formidable.

Després dura uns minuts quel·l teatre és un desvall. El president reclama novament ordre, anunciant seguidament que parlarà en primer lloc els delegats de fora. En primer terme ho fa en Remig Roca, de Sant Feliu de Llobregat, que és partidari de no treballar les festes suprimides i d'acceptar la fórmula del Govern. No obstant, diu, a Sant Feliu farem lo que s'acordi aquí. Si esteu convençuts de la victòria, no accepteu, tireu al dret.

En Cornet, de Mataró i Vilassar, opina que la fórmula és acceptable, però representa guanyar quelcom (Veus de dona: — No, no). Si no s'accepta, podria ésser que esdevingués una discrepància entre Barcelona i el restant de Catalunya.

En Vergés, d'Igualada, creu que amb el sistema de vot o res no s'aconseguirà res. Votalsres sou aquí uns quatre o cinc mil, però heu de tenir present que a Catalunya hi ha molts que treballen en l'Art Fabril, 80.000 potser, i en pitjors condicions que a Barcelona.

En Vila, de Calella, és partidari d'observar les festes suprimides, però ésser tradicionals, i en quant a la fórmula, la troba acceptable de moment.

L'Uor, de Sabadell, opina que abans d'anar a un fracs val més guanyar alguna cosa.

En Vilà, de Badalona, també vol que es conservin les festes. Convindria, que segons fos el resultat de l'assemblea, se nomenés apart els delegats de fora per a adoptar acord, ja que han anat a la vaga per solidaritat amb els de Barcelona. No obstant com al ball i hem de ballar, i els obrers badalonins estaran al costat dels de Barcelona.

Torna altra volta a haver-hi soroll. Després d'alguns treballs s'avança en Lluís Serra, del comitè, el qual explica detalls de la darrena entrevista amb el governador, qui volia que fossin exposades les bases a l'assemblea sense fer cap observació, amb lo qual no's conformaren. Es precisà deixar ben clar que s'ha de fer amb les festes suprimides i amb els patrons que no vulguin acceptar la fórmula.

Nosaltres, diu, no hem convingut res en definitiva, hem sigut uns mandataries vostres que us trasmetem lo parlat amb el representant del Govern per a que vosaltres decidíu. No us volgem fer cap mena de coacció ni a vosaltres ni als delegats.

Arriba en aquest moment en Casas, de Terrassa, i se li convida a la paraula. El delegat és partidari de conservar les festes, encara que els patrons no vulguin, com passa a Terrassa on tothom fa festa per Sant Roc, i creu que la fórmula

s'ha d'acceptar, perquè si els de Barcelona que treballen 11 hores, sols en guanyaran 1, els de fora que treballen 12 i 13, en guanyaran 2, i bé poden els barcelonins fer aquest sacrifici.

Argumenta en una actitud d'intransigència seria potser exposat a perdre's tot. Amb tot, acaba, Terrassa farà lo que Barcelona cregui que té de fer-se.

Després de parlar aquest delegat el president company Bruno, diu que ara parlaran tots els que vulguin fer-ho, però sempre que siguin de l'Art Fabril. S'arma altra confusió que dura bona estona.

Després torna a parlar en Remig Roca, és partidari de conservar les festes i en Vidal que creu que es poden acceptar les dues hores en benefici dels de fora. Moltes veus de dona: Si! No!

Durant l'arxa estona el president reclama ordre. Per fi, en Vidal pot seguir i recorda que'l comitè havia acceptat les 10 hores.

Nova interrupció. Cris diversos i a plaudiments. La platea és un bellugueig que mareja.

En Lluís Serra torna a parlar per aclarir. Cridant pot fer-se sentir i notifica quell delegat del governador menaça amb suspensió de l'acte.

Després diu que'l comitè no va acceptar les 10 hores, sinó que sols se compromet a sotmetre-ho a l'assemblea.

I com que amb tant desordre, afegeix, és impossible entendre's, el comitè creu que lo millor serà votar per paperetes.

El president: S'accepta la proposició del comitè? Veus de dona: No! Si!

Una veu: Que no votin més que's de la Constància.

Altres veus: No! No!
No volem votacions!

Torna a parlar en Vidal dient que l'espectacle és lamentable, però que, malgrat això, la fórmula pot acceptar-se.

Altres tumults. L'orador, dalt de la cadira, braccia desesperadament i acaba.

Parla Conda Bosch, i explica una entrevista que intentaren uns obrers tenir amb els patrons, per lo qual anaren al Poment, on el secretari els digué, segons frase de l'orador: «no s'entendrien»; els patrons són una olla de colts.

Creu que la fórmula és acceptable perquè permetria a les dones plegar a mitja i sentir a la taula, i així els homes podrien més.

El president pregunta si està prou discutida la qüestió. Si! diu la multitud.

S'acorda la fórmula proposada pel Govern.

— Si! No!

L'obra Joan Pons puja a l'escenari i diu que se'n dona vergonya de l'espectacle que donen els obrers (Aplaudiments i protestes). Això és cultura? «Així van a dir que no som civilitzats».

Proposa que's que no s'ignifi de l'Art Fabril abandonin el local.

El president: S'acorda això?

Respon una cridoria inabarcable i així es passa una bona estona.

— Els que vulguin les 55 hores que aixequin el braç.

I s'aixequen molts braços, tots femenins. Moltes dones els alcen tots dos.

L'espectacle és curiós i interessant. Els braços nus de les dones tenen quelcom de pregaria estranya. Després ressona una gran ovació.

Altres vegada el president.

— Els que vulguin les 60 hores que aixequin el braç.

Se'n alcen alguns, molt pocs braços.

Una veu: — A l'aigua, a l'aigua, el governador.

President. — Voleu la jornada de 55 hores, 10 per 100 en els jornals i 25 per 100 en els preuats, i la llibertat dels presos?

— Si! Si!

— Voleu seguir la lluita?

— Si! Si!

Bullid general. Visques, aplaudiments i desfilada general entre comentaris de tots colors.

Lo que diu el governador

La notícia d'haver rebut els obrers la fórmula del Govern, pensàvem que hauríem contrariat al senyor Francos. I així fou.

ri, que amb molt gust les entregà al C. de V.

Al rebre ahir matí el president de l'Audència als periodistes, manifestà que havia rebut un telegrama oficial d'Igualada donant compte de que regna tranquil·litat.

Adonès digué que rebé la visita del jutge d'instrucció de Sant Feliu de Llobregat, per a donar-li compte de que ahir al matí entrà tothom al treball, inclosos els individus de la Junta de la Societat de resistència.

Sembla que's dinc vaguistes que foren deringuts l'altre dia a Sant Feliu, foren posats en llibertat ahir mateix.

La reserva més gran envolta els treballadors del Jurat especial que entén en la present vaga, que segueixen amb activitat.

Ahir va rebre el senyor Prat, de la esplanja Rius del Jurat de l'Hospital, sis causes corresponents a denúncies de periodistes amb motiu de la vaga.

D'aquestes, l'una correspon al setmanari anarquista «Tierra y Libertad», i les cinc restants al diari radical «El Progreso».

L'autoritat judicial ordinària s'ha inhibit a favor de la militar d'entendre en la causa instruída amb motiu de la publicació d'una proclama clandestina que deia: «Proclama a los esclavos».

El governador no s'en va

Ahir donàvem a entendre quel governador dimirià. Això molestà al senyor Francos, que negà, en la visita del matí, que tingués tals propòsits.

Jo, digué, no he presentat la dimissió ni penso presentar-la. M'estaré a Barcelona mentre sigui útil al Govern.

Els genres de punt

Hem rebut el següent comunicat de la Cambra de Fabricants de Genres de punt, del qual se'n demana la publicació:

«En la reunió que celebràrem con los obreros el día 14 de los corrientes, para ver si se podía llegar a una solución, limitándose aquellos como base de todo arreglo, a proponer la jornada de 55 horas semanales, sin cuya aceptación por parte de los patronos, dijeron que no podían siquiera proponer las otras bases o peticiones. Las Comisiones de patronos por su parte, no la Cámara de Fabricantes de Genres de Punto de España, como ellos han dicho propusieron como base general de arreglo, la inmediata vuelta al trabajo y el nombramiento por parte de patronos y obreros de una Comisión, que comparando las condiciones actuales de trabajo en España y en el extranjero, propusiesen las mejoras que podían introducirse en aquellas, teniendo en cuenta que gran parte de la producción, sobre todo en las confecciones de punto liso, van destinadas a la exportación y que es imposible, por consiguiente, luchar con la industria extranjera en condiciones desventajosas para la nacional, tanto en materia arancelaria, como en el coste de producción. Manifestaron además dichas Comisiones de patronos, que son dos, una de fabricantes de punto inglés y otra de fabricantes de punto liso, las diversas condiciones en que se encontraban unos y otros fabricantes y la conveniencia o mejor dicho necesidad de que nombraran asimismo los obreros dos Comisiones distintas, una para cada una de las dos ramas en que puede dividirse la industria de géneros de punto, para que pudiesen entenderse con las respectivas comisiones de patronos y poder así hallar más fácilmente una solución al actual conflicto. Aceptaron los obreros dicha proposición y quedaron en proponerla a su vez a la Asamblea que al día siguiente debían celebrar, y quedar de la misma amplia facultades para negociar con los patronos. Pero, lejos de hacerlo así, acordaron presentar a éstos, como efectivo, un nuevo y que son el ultimatum según dicen, en las cuales, además de las 55 horas semanales se propone el reconocimiento del Sindicato y establecer los jornales con clasificaciones o bien un aumento en el trabajo a destajo de un 25 por 100. Claro está que no habiendo podido aceptar en aquella reunión lo de las 55 horas, por ser éste un asunto de índole económica que necesita un estudio serio por depender de ello la vida de dicha industria, menos podíamos aceptar, sin el citado estudio, las otras peticiones que añadían a la que ya rechazamos. Y es este sentido hemos contestado al Comité de huelga que nos las ha comunicado. Después de puesta en claro nuestra actitud, tócanos desmentir algunos extremos que han echado a volar los obreros para hacer creer a la opinión que nuestra actitud carece de toda lógica y de toda justicia».

Dicen que en la reunión habida entre los patronos y obreros hubo algunos de aquellos que se mostraron dispuestos a ceder a los obreros la jornada semanal de 55 horas. A lo cual nosotros tenemos que decir, que estos patronos a que se refieren, son los que o por condiciones excepcionales de su industria, que nada tienen que ver con el conjunto de la misma, o por estar ésta basada en el trabajo manual, tenían ya de tiempo establecida esta jornada, pero que no ha sido concesión a las pretensiones actuales.

Para terminar, hemos de hacer constar una vez más que siempre estamos dispuestos a tratar, a base de las dos comisiones, de punto inglés y de punto liso, con las representaciones y comisiones obreras, siempre y cuando se desmarque de ellas a los elementos que pretenden servir de las huelgas y los conflictos obreros para satisfacción de apellidos personales y excomulgación de aquellos que no quieren ver a su costa por encima de los individuos que les secundan; pues nuestra actitud de hoy es la de siempre, procurar llegar por el camino de la concordia a una solución que sin perjudicar a la industria, sirva en lo posible de mejora para las clases proletarias.

La Comisión de punto inglés: José Ma. Salvadó.

La Comisión de punto liso: Narciso Camals.

Per la seva part els obrers continuen la lluita amb més energia que's darrer dia. No's treballa en cap fàbrica, essent el pa general. Sobre tot, les dones, a l'igual que entre's treballa, son les que mes entusiasme demostren.

Els obrers consideren una gran victòria que's seus companys d'Igualada hagin plegat dels patrons les següents bases:

1. Reagrupament del Sindicat.

2. La jornada al tornar al treball serà de 10 hores exceptuant el dissabte que serà de 8 hores, amb la salvedat de que si els

companys de Barcelona obtenien les 55 hores setmanals, màxim, venen els patrons obligats a concedir-les.

3. Els salaris s'augmentaran amb un tant per cent relatiu a les hores que's treballaràn de menys.

4. No hi haurà represàlies de cap classe, al tornar els obrers, dilluns al treball.

5. Es de notar que's obrers d'Igualada treballaven 11 hores i quart i 11 hores i mitja.

El decret promés

El projecte de Decret que ahir es llegí en l'Assemblea de l'Art Fabril, diu així:

Primer. Garantitzar el compliment de la llei de 9 de març de 1900 sobre'l treball nocturn de les dones i criatures, recomputant per a tal fi l'inspecció del treball.

Segon. Fixar immediatament en l'industria textil la jornada de les setanta hores setmanals, que amb les festes de precepte vindrien a sumar uns 3.000 hores a l'any.

Tercer. Concedir als obrers a preuaf augment proporcional a l'hora de reducció. Quart. Establir sanció contra els que infringessen aquestes disposicions.

El Decret seria publicat tan prompte els obrers anessin al treball.

La reunió de seccions

Avui, a les quatre de la tarda, es reunirà a les 7 sucursals que té a Barcelona, l'Art Fabril. Es a dir, seran set reunions, per a veure si es ratifica l'acord recanat en la assemblea d'ahir.

Després de cada reunió es procedirà a una votació, fent-se de totes un escrutini. Alavors es veurà el resultat veritat de la votació i cap a on es decanten els obrers de l'Art Fabril, si accepten la fórmula o no.

Els barbers «El Figaro»

La Societat d'Obrers barbers «El Figaro» ha obert una subscripció a favor dels vaguistes de l'Art Fabril.

Així es la saber a tots els del ram per a que hi contribuïssin a la mida de les seves forces.

De l'Ajuntament

L'arbitri sobre bicicletes

Demà començarà el canvi de xapes de bicicletes per a 1913.

Podran recollir-se sense recarreg abans del 1 de setembre en els baixos de la finca d'Arcaldea del districte III (Ciutat, 6) els dies festers, de nou a dos quarts d'una, presentant la còpia personal corrent. Són impost, que fins l'any passat sigué de 11'50 pessetes, és, segons el vigent pressupost, de 6 pessetes.

L'Aixample i els veïns de Sans

Ens diuen que'l «Foment dels interessos de Sans», en junta general celebrada, ha acordat per unanimitat oposar-se a tota diferenciació dintre del poble de Sans, i, per consegüent, informar el projecte d'aixamplament de l'Aixample en el sentit de que s'aboni, per lo que toca al cas, edifici d'aquella barriada, la qual quedés per aquell projecte partida en dos troços sotmesos a règims administratius diferents.

El Foment diu en el seu informe que dit projecte està inspirat en un criteri abstracte, sense adaptació a la realitat, que constitueix una nova ferida a la personalitat del poble de Sans, que si és cert que com a Municipi va morir per un acte centralista del Poder públic, subsisteix com a entitat social, sostinguda pels records de la seva historia, tradicions, costums i classe de població, unida per vincles d'afecció i d'interès creats pel llac de veïnat i fortificats per la perseverança en una vida comú.

El Foment creu que un nou projecte que abarqués tot aquell ex-Municipi com a zona especial d'Aixample i uns bases que asseguressin l'equitatiu repartiment dels recursos posarien probablement d'acord a la ciutat i al poble de Sans, que mai ha volgut que Barcelona fos la seva dida ni es resigna a que destrueixi lo que li queda de sa personalitat.

Contra l'escàndol de les escombraries

L'Associació de Contractistes d'Obrers públics s'ha dirigit a l'Ajuntament, fent-li saber que la seva Junta Directiva s'ha ocupat del conflicte sorgit per l'incòmplet, per part de la Companyia de Sanejament, del contracte referent a la neteja pública i domiciliària, havent-se donat de que la rigidesa que l'Ajuntament observa quan se tracta de fer complir als contractistes que's troben amb compromisos amb l'Ajuntament i no els complen, no's vegi per en lloc per a fer complir a la companyia.

Diren además els contractistes que'l contracte de sanejament és rescindible, i que qualsevulla dels que integren l'Associació de Contractistes es quedarà la contracta de neteja amb un 50 per 100 de descompte a favor de la ciutat, que en 30 anys que ha de durar aquell, significaria una rebaixa de 20 mil·lions de pessetes.

Acaba l'Associació protestant de lo que passa, demanant que's rescindís el contracte i que's tregui a pública subasta el mateix.

Sabasta

La que s'ha celebrat per a la reparació del local de l'escola de nenes de la plaça den Casas, Les Corts, ha estat adjudicada provisionalment a don Bartomeu Reig, per la quantitat de 3.700 pessetes.

El tipu era de 4.855 i la rebaixa per consegüent de 1.065.

Sessió extraordinària

Entre alguns regidors s'ha parlat de celebrar una sessió extraordinària per a despatxar, per rigoros torn, els assumptes de damunt la taula.

Lo de la neteja pública

Ara va bé! Ahir al matí els carrers aparegueren completament nets: no's veia per en lloc cap munt d'escombraries. Això la gent ho atribuí de primer a miracle, però després pogué convence's que no era tal cosa, sinó que tot se devia a que's antics escombraries havien passat a recollir-les amb sos carros, i que, además, se presentaven als pisos a recollir les de les cases.

Val a dir que a tot arreu se's obri la porta i que tothom els donà lo que demanaven: les immundícies de la casa. Quan la nova se sapigué a Ca la Ciu-

De Mataró

Hem rebut un manifest firmat per varis individus de l'Art Fabril, de Mataró, que per la seva extensió ens veiem privats de publicar avui. Ho farem demà.

(Per telégraf)

Impressions

Es esperat amb impaciència el dia de demà, per creure's que serà decisiu en quant a la vaga de Barcelona.

Es té en els centres oficials l'esperança de que'll dilluns es reanuarà els treballs en les fàbriques, en termes que quedés restablerta la normalitat.

De Barcelona no tenim avui el president noves notícies, doncs s'ignorava en la hora en que's ha rebut el resultat de la conferència del governador amb els obrers.

— En fi—ha dit—se tindrà la vaga, se publicará el Decret, i a uns els semblarà bé i a altres els semblarà malament. No faltará qui digui que's hem posat sols al costat dels obrers.

Jo no espero que a tots els agradi la mida; però d'això en parlarem dilluns. Si els obrers accepten avui la fórmula del Govern, pot donar-se per resolt el conflicte.

El comte marxà aquesta tarda a Sigüenza on passarà el dia de demà.

El Govern s'inhibeix d'intervenir en la vaga

El comte de Romanones ha manifestat que, en vista de lo succeït en la reunió celebrada pels obrers de «La Constància», el Govern s'inhibirà en l'assumpte, és a dir, que no intèndrà en lo succeït cap fórmula nova d'arreglament, limitant-se a mantenir l'ordre, costi lo que costi, estimant que l'opinió sensata i pluralista lo que'l Govern ha fet fins ara i lo que faci en lo succeït, i.

Reunió important

València. — Avui es reunirà a la Casa del Poble els representants de totes les entitats obreres de la capital i poblats marítims, per a tractar de la vaga de Catalunya.

tat, naturalment, se prengué per extimitació i desseguida fou convocada la comissió de regidors que formen part de la mixta.

No's pogué reunir perquè no hi acudí més que en Serra.

Butlletí del Treball

ELS CONFITERS

La Societat de Confeters celebrará reunió general extraordinària de socis i no socis avui, 17, a les cinc de la tarda, en el local social, Portaferrissa, 16, principal, per a tractar del descans dominical.

Butlletí meteorològic

Dia 16 d'agost

DEMATI

Baròmetre al nivell del mar ... 768'35
Temperatura a la sombra ... 25'3
Direcció del vent ... S.S.O.
Humitat ... 64

TARDE

Baròmetre al nivell del mar ... 761'50
Temperatura a la sombra ... 29'0
Direcció del vent ... S.O.
Humitat ... 66

EN LES VINTIQUATRE HORES

Temperatura.—Màxima: Sol, 30,5.—Màxima: Sombra, 26,9.—Mínima: Sombra, 24,1.—Reflector, 27,25.—Velocitat del vent, 120 kilòmetres.

ESPECTACLES

Teatre Tivoli Gran companyia d'òpera italiana. Avui diumenge a les 4. Darrera de la grandiosa òpera de Wagner en quatre actes.

Lohengrin

Exit dels notables artistes Verger, Galán, Ylla, López. Nit a dos quarts de deu. Segona sortida del célebre tenor.

G. Paganelli

La Favorita

present-hi part els notabilíssims artistes KOSTA DE MARRUGAT, Navarro, Miracle Demà dissabte «Sonàmbula».

Teatre Còmic Avui diumenge.

Cartell sens competència. A les 4. Entrada 35 cèntims. L'èxit de la temporada «La última película», ovacions a totes les pel·lícules. Segon Exitat grandios.

La alegría del amor

Gran Teatre del Bosc

Empresa artística Carles Mestres. Gran companyia d'òpera italiana. Avui diumenge 17 d'agost a un quart de cinc, tarde. Segona sortida de l'òpera cantant tenor.

Joan Bacás

La Favorita

Nit a dos quarts de deu: Darrera definitivament

La Traviata

per l'incomparable diva

Albertina Cassani

Entrada general i de passeig 50 cèntims. Vinent setmana benefici CASSANI. Se despatxa en Comptaduria.

Saturn Parc

Centre d'atraccions decididament predilecte i declarat de moda pel públic barcelonès. Unic que poseix els elegants i monumamentals sports.

Els Urals. Witching Waves

patetcat per aquesta Empresa per a Espanya i ininitiat d'altres

venia, veia la pobreta com s'escolaven sense alegria, sense esperança, en aquella caseta humil vora d'una hermosa platja. Des del marc d'una finestra plujada de clavells i campanulles blaves, contemplava'l mar i el Cel, dalt-se pels núvols errants, per les naus que lliscaven misterioses, pels camins desconeguts; oïnt el cant dels aucells engabats i respirant l'aroma de les flors cullides.

«Pobre donzella! Tenia per companya una padrina encorvadeta pels anys i les penes, sempre melangiosa i callada; dues cadeneres en una gabia, i dues amigues pioses i gentils que venien sovint a fer-li companyia, portant-li flors i noves del defora, més que bon tot l'Amor s'endugué lluny de l'espona de la malalta.

«També un bon frare caputxí, cada diumenge anava a parlar-li de Déu i de les delícies del Cel que l'esperava. Aquell frare caputxí era jove i de mirar dolçíssim; a l'èxir de sos llavis entrellorats d'aurat de la barba novella, les paraules devien de ser notes d'una música que la malalta mai se cansava de sentir, i qual record bressava, després, els seus somnis.

«Ella sabia prou, la pobreta condemnada a propera mort, que hi havia sobre la terra gent d'èxos, doncelles aimades, i aimadors doncelles; que de moviment, de lluites de joies i de penes era feta la vida, i que res d'allò que'ls altres gaudien, havia estat fet per a ella.

«Amb tot, els diumenges, quan el bon frare caputxí arribava, son dia era la mà, portant-li un ramet de flors menudes, cullides a l'atzar d'un camí, o una poncelleta de l'horta conventual, un llibre, una medallita, una estampa a la pobre malalta li semblava que en el món tot era alegria. Devota i corpesa, escolava la dolçíssima veu d'aquell qui tin bellès coses a dir, i li recitava oracions i poesies que li feia a la Mare de Déu, a Jesús infant, a les ones del mar i als aucells que escolaven un temps el seu mestre serfent en els vinyars de la umbria.

«Oh! aquelles oracions i aquells poemes, de quina llum inundaven l'ànima de la pobreta! I els diumenges febrils esperats en el cor de la malalta s'hi deixaven un goig a cap altre comparable, que li restava les galtes esbalzades, i posava un esparni de gota de rosada en les vides dels seus ulls.

«Esdevingué que una tarda entre setmana, a l'hora en que s'aportava el sol, entrà caputxí en la cambra de la malalta que somnava un cel d'insolubles ventures, guiant els núvols errants de porpre i d'or corrent pel cel.

«Després de molts circumloquis, feu saber a la pobreta, que paria l'endemà, a punta de dia a llunyanes terres, en missió de la divina paraula.

«Un tret al cor no haguera ferit més greument la donzella qui, ja de dia en dia, anava acostant-se a la mort.

«Formada en si, comprenent que la companyia d'aquell bon religiós tot pietat i tot dolor li era més necessària per a viure que l'aire i els aliments.

«Plorà amargament, suplicant-li que fes—quan menys—per esperar que ella morís, car no tenia per guir i volia que fossin aquelles mans benèvoltes les que li tanquessin els ulls.

«Eli, esforçant-se en restar serf, paria dolçíssim, de rememorar, d'aquell dia, de les ànimes per a la que no existien encara, ni distàncies. Del Senyor qui per donar-li millor glòria li imposava aquest sacrifici.

«Tot fou en vè. Davant d'aquell dolor insostenible, el religiós se sentia tant més potent que en son cor verge s'era desvetllada una fonsa tendresa per aquella donzella qui res havia d'esperar de les amors terrenes.

«Darré les paraules més consoladores, i en elles, sa veu devien de penetrar i menys, doncs que mai, com més era a pesar seu, amorosa i dolçíssima, i acabat, en un darrer adieu, per pendre entre les seves brunes i sànes, ardents de sava juvenil, les petites mans d'èxos en les que s'amagava l'ocultament el rostre trasmutat pel dolor, d'aquella moribonda.

«Lo que fou la darrera mirada que canviaren aquells dos éssers condemnats a perpetua virginitat, lo que expressà d'anhels de vida, sols Déu i les campanulles blaves que emmarcaven la finestra podrien haver-ho dit.

«La malalta visqué encara dos dies, i morí l'ús els seus ulls en l'immensitat del mar, vers quells horitzons misteriosos s'en anava a la conquesta d'ànimes aquell qui deixava l'essència de la seva en la nupcia platja.

«Mort que fou la donzella, la seva ànima blanca portada per una boïa d'escoradit, arribà al ditell del Paradís. De moment, al veure'l tan gentil i tan lluminós amb sa corona de virtuts i sacrificis, Sant Pere, l'ocell sorrident, i anava a franquejar l'entrada, quan de cop, s'adonà d'una petita cosa que entelava la puresa d'aquells ulls i d'aquell front, Plu d'escrips, resoltgué fer-la desaparèixer a anar a consultar el cas a l'Alfons.

«No tardà, el sant porter, en tornar amb aquesta resposta:

«Cal que passis per les rondalles celestials, ànima; en la Via làctia, i en un dir Jesús, quedaràs més blava que la neu, esborrada del tot la memòria del pecat que no't permet entrar en el Cel.

«De quin pecat, Sant Pere, demanà tota espantada la pobreta.

«D'aquell desig que fingues de viure i de morir entre uns braços sagrats.

«Ah! exclamà l'ànima dolorida. Aquest és el meu pecat? I la causa d'ell només volem entrar al Cel, gaudir Sant Pere? Ho sento molt, però és impossible! An el Senyor no pot arribar cap ànima que no estigui ben despres de tot jo de la terra.

«És en fons de fons, les onze mil santes bogaderes, aquell dia, l'endemà i tots els quils següents, per a deixar ben neta l'ànima de la donzella de son record pecaminós! I tot en vè.

«D'aquelles mans celestials, havien eixit netes de tota culpa, corisanes, adúlteres, pecadores de tota lli; mes tan aferrat d'una petita ànima enamorada son ben aimat record, que per molt que fregaven i reifregaven, passant-se-la de l'una a l'altra, donant-li grans cops de batador, tot resultava inútil: l'ànima semblava disposada a no deixar-se pendre la més dolça de ses memòries terrenes.

«Els anys anaven passant, Poch i l'ànima de la donzella roman ali, en la Via làctia, com una mica obscura.

«A la fi, —li preguntat de quin en quan

les fèreres verges) que'l proposes, animeta toada, no deixant que l'embanquin per entrar al Cel?

«Esperar que ella hi troqui, respon la enamorada, ja que en el Paradís no pot haver-hi millor glòria per a mi que la seva companyia.

«Callà la Nit.

El vell caputxí, immòbil, semblava esbaltat-la encara, l'ús els ulls en el pàid devallat d'èxos, posant, ont la taqueta obscura aparcava l'ocultament.

Els seus parols resses s'humitaven, i elient de gèrres en tenia, alçà vers ella, les tremoloses mans. Del fons del cor, sense que'ls llavis la concreessin en paraules, eixí vers Déu una ardentíssima pregaria; pregaria de deslliurament ja per ella, ambdues ànimes havien d'entrar a la patria de les eternes amors.

CARME KARR.

1913.

Un amor de novela

Aquesta és una història trista. Trista i banal. Té una dolça frevolleta melancòlica. Vostals somriureu après de llegir-la. Però a mi m'ha emocionat fondament.

El protagonista, el protagonista de la història, clar, és un romàntic adolescent. Excessivament romàntic, potser, en aquestes nostres temps d'arides prosaïsmes. La seva ànima és una bella arpa d'or que vibra a totes les emocions. Creu en la Poesia, en la Belleza i en l'Amor. Adora a Verleaine i a la Raquel Meller i a en Romero de Torres.

Del seu físic no vos ne parlaré perquè hauria de dir-vos que és hermes, i aquesta confessió és quelcom perillós en la mala fe i la malícia vostra.

Va l'història.

Venia jo de saber notícies d'un amic empressonat per delictes periodístics i m'anava rambles avall, a saber notícies de una amiga ballarina. Quan sortia del Royal m'han pres del braç i l'adolescent artista m'ha saludat. Hem parlat de les nostres coses, m'ha preguntat per un futur llibre meu, que ja fa massa temps resta en el futur, i m'ha demanat un favor: que l'acompanyés al Cine. Jo he esguardat extranyadíssim. Però ell ha afegit:

«No, si a mi tampoc m'agrada, si jo també el trobo ridícul, però és que hi vaig per una altra cosa», i com que gairebé m'ha vergonyat entrar un cine, i com que vull que vostè d'ho vegi i me aconselli, voldria que no m'negués aquest favor que jo li agrairé tota la vida.

El tò feient i trémol d'emoció amb que hem parlat, m'han fet veure que era quelcom més que veure pel·lícules lo que l'amic cercava en el cinematògraf. A l'acceptar m'ha pres les mans i ha resat, emocionadíssim.

«Oh, gracies, gracies!»

I le he acompanyat. M'ha portat a un cine del carrer de Floridablanca. Ell callava. Jo feia suposicions de perquè un amic com aquest amic, que no és un qual-sevol, entrà a un cine: únicament per una dona. Però és tan vulgar això de l'amor entre pel·lícules! Però com era lo únic que es podia pensar... I si era així, valent paper me reservava l'amic!

Quan entrarem s'estava projectant una pel·lícula i era sumament difícil avançar en la penombra. A la fi, en un interme-dí, hem pogut assegurar-nos: jo entre l'amic i dues germanes castellanes, exmugies i corrides, acompanyades de sa mare, que tenia un gaudiment perllor de Celestina, i d'una nena, rebeca, moocosa i bastant insubmissible gracies a Déu. He passejat els ulls per la sala: la concurrencia era de gent jove: modistes, dependents, alguna criada, algún soldat... Les paretles molts apropiades, el braç d'ell passat per darrera l'espatlla d'ella, se parlaven a la orella amb els llavis pàlids i els ulls febrerosos... Les pobres honestes que estaven soles, al veure l'exemple inquietant i torturador, s'apropaven més, com descuradament, al veí de butaca... I haurieu vist que després d'un d'aquests films inavacables, els rostres estaven exangües de voluptat i els ulls s'extraviaven en la corona morada de les conques.

Jo m'aborría: una de les germanes, amb els cabells tallats a la romana, amb no recordo quin pretext inicià una conversa, vulgar i banal, que, però, quan de nou vingüés la fosca, podria devenir deliriosament pecaminosa: — encara que jo sia enemig, perquè és estúpida i perquè és porca, de la complexitat que'ls cines ofrenen a aquestes pobres gentotes que no saben res de l'amor i estan enamorats.

I passaven pel·lícules... Aquesta tarda m'he convençut de lo ridícul del cine: no hi ha art, no hi ha bellesa, tot és

igual — adúlteri, rivalitats amoroses que ocasionalment, sense tò ni sò, el furt d'uns documents secrets, persecucions en automòbil, dalt d'un tren, fins en aeroplà, caigudes barbes dels cims, apatxes, pells-roges, etc., etc. Les cambres s'arengen amb un luxe cursi de lloguer, els actors, exceptuant-ne algun, vesteixen com un betes i fills enriquit, semblen niots.

Però la gent va al cine, i s'enterneix amb les pel·lícules, s'admira del luxe asiàtic, aquesta enveja ridícula i bon ja na del baix poble, que estrefa tot lo que somnia, i es fa creus de lo elegants que van aquells senyors que fins dormen amb monòcle, d'aquelles dames que per estar per casa s'habillen amb trajos de esoirée.

Que consti, que si jo feia tan transcendents filosofies, era perquè m'aborría: sols me restava el consol de filosofar o de fumar. La conversa de la pobre noia, gentilíssima, moribunda, blanca, amb els ulls bruns i enjogats, ulls que saben ja tots els misteris de la vida, amb la boca roja que s'em oferia, que's deia Otília, m'aborría: era terriblement bestial i poca solta. A tenir-la jo en mon estudi l'hauria deixat tota nua, — es per lo que únicament servia, — l'hauria fet callar baix pena de matarla si parla-va, i els meus llavis haurien dibuixat en tot el cos uns delicioses paréntesis morats: (... ..) que fan saltar a l'aixís besada com si estés posseïda pel diable... Però com on la tenia era en la sala d'un cine, m'havia de consolar aborrint-me amb la seva conversa i fumant... L'amic callava i tampoc atenia a l'interès de la pel·lícula on un, per a descobrir uns imitadors de joies, s'estimava no sé quantes vegades, el xafaven amb un torn, l'apunyaven i a la fi...

S'havia acabat. Jo m'aborría i volia a-nar-me'n.

Però l'amic a l'obscurir-se de nou la sala, me prengué pel braç i mormolà, amb la veu velada i trémola:

«Ara!»

En el llenc s'hi llegia el títol del nou film: «La novela de una mufeca». Jo vaig esguardar alentorn cercant lo que l'amic esperava, perquè segurament esperava una dona.

Però la dona que esperava l'amic era a la tela. Una nena de dotze anys que escrivia a la seva mare des del col·legi on era pensionada. No era una nena vulgar d'aquelles que passen pel nostre passeig de Gracia, o fan funció a Romea. Tenia gestes de gran actriu, aplomats, segurs; el seu rostre donava una gran expressió a les situacions.

S'hi dit de les dones que mai fan sig-nets, que estan solas han passat una època en que eren dones petites. Jo ho crec perquè eixa nena, que en la vida respon al nom de Maria Fromer i en la pel·lícula al de Lluïsa, no ha sigut mai nena. Ella, potser a influencies de l'ambient on és posada, viu molt i molt més depressa que les altres. Naturalment que ella sols sab de la vida per les comèdies que interpreta, i així el seu concepte és falsejat, però ella ja sab lo que és la vida i així li dona uns deliciosos gestes de gravetat. Els ulls, ulls de sensiti-vitat, que perceben molt prompte les sensacions, s'aixequen interrogants, i la boca se contrain en el dubte, amb una mà s'arrega els cabells.

Veritablement és hermosa i captiva, i un anyora l'infantesa per a poguer-se enamorar d'aquesta exquisida Maria Fromer. Perquè ara resulta quelcom ridi-cul.

L'amic m'extreny les mans febrilment i mormolà:

«Veu?... Veu?»

El film aquest, és extret d'un romanço francès de no sé quí, — aquestes nove-les morals a la moda de l'André Fleu-

riet, — i per tant, la nena no queda ridícula interpretant-la.

«La meua conquesta parla amb dos mili-lars ridículament perfumats amb viole-ta de trentacint céntims.

A la tela la nena somriu, cortés en cam-só i es llavors com una porcel·lana d'aquelles del conte del venerable Ander-sen, torna a somriure i besa una nina.

«Eixim, ja al carrer el romàntic amic me confessa que està enamorat de la petita actriu, que des de que la va veure per primera vegada etc., etc. — aquí segueix el procés del seu enamorament. Jo li objecto que ella és una nena i ell ja té disset anys.

«Oh, no és aquest el dolor, no és aquest el dolor... Jo tinc disset anys, sí, però ella, ja en té onze. El dolor és que ella mai el sabrà el meu amor i que jo mai podré veure-la. La tragedia des-esperada i cruel de dues vides que contenen paraules i que mai, mai, han de juntar-se!... Jo seguiré anys i anys en un recó d'escriptori copiant factures, pas-sant el major, i ella es perdrà en un

revolt de la vida entre flors i somriures de triomf... Però en la grisor de la me-va vida de pobre home, tindrà el con-sol del record d'aquest amor que mai haurà sigut amor, i que lluminarà la meua tragedia vulgar amb la seva bla-vositat d'il·lusió.

L'amic m'ha deixat... Jo, des de les tauletes de l'ideal Rooms escric aixes quartilles.

Que potser vos farán riure: però que a mi m'han emocionat fondament.

LLUIS CAPDEVILA

Torra de les Palmes, 11 agost 1913.

Compra i venda d'antiguitats

ANDREU MASSOT

Boixada de la Presó, 5 i Plaça del Rei, núm. 1

Clar de lluna

Al peu d'un perfumat pujol que'ns abocava, d'una besada calda, l'èncis primaveral, miravem, pensatius, com lentament marxava la claricia llunar entorn del gran casal.

El Parc s'ensomniava dins son espès fullatge, i al reposar en el nostre esguard vagarós, més gran entre'l silenci sorgia son paisatge, pàlid sota del bés de la nit, tremolós. El vent s'era lasset d'atormentar les branques, sol, un brolladell al lluny, plora d'ésser oblidat, al llarg del mur devenien totes les roses blanques perdut per sempre més de llurs colors l'esclat. Quan l'astre errant en resplandir se complavia, muda i nua una estatua de tan en tan sorgia per recordà a la terra els seus déus d'altre temps; i allà damunt del pòrtic on incrustats dormien els Pans de marbre antic, diria's que's movien mans, caps allargassats per a guaitar, ensems.

Un rellonge sonà. Un altre. Un altre encara, amb un resson somort. Restàren esclaiats, sentint què bell misteri moria a la llum clara... La vila, al lluny, mostrava el munt de blaus teulats.

F. Susanna, trad.

J. SERMAIZE

Venus de Milo

Talment com sol major de l'estelada, ruberita d'una aurícula esplendorosa al rodolar dels segles magesos a l'oceà al món, oh deva consagrada!

De ton clàsic ropatge despullada mostres ton cos de gràcia misteriosa,

ungit d'emoció noble i religiosa de tot mortal qui t'hagi contemplada,

Exicida baix un cel blau que extasia, és ton rostre compendi d'armonia i és el teu pit una ara divina!

De la flama l'efecte lluminós no torba ton esguard serf, calmos, Salve, filla de Grecia l'immortal!

JOAN BRUNET I CAMPS

Butlletí Comercial

Plaça de Barcelona

Mercats

COTONS

informació del CENTRO ALGODONERO DE BARCELONA

LIVERPOOL 16 d'agost

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

NOVA-ORLEAN 16 d'agost

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Anterior

Tanca

Obre

Mercat en arrendament a l'Alba

Estació del Regatol: Existència

Arribades

Encalcos de 5 bilats de 4 litres

Regia, extraverge

Superior

La Trompeta

informació de la casa ENRIQUE GARCIA Y CA, carter

Princesa 16

(Cafè good Afterage)

Setembre

Desembre

Maig

Juliol

Festa

Caix (Tipu núm. 7)

Setembre

Desembre

Maig

Juliol

Festa

Sacra (Bata 33 par 100)

Agost

Octubre

Janer-Mars

Maig

Juny

Setembre

Sacra (Bata 33 par 100)

Octubre-Dire

Genet

Maig

Juny

Setembre

Sacra (Bata 33 par 100)

Octubre

Fe

COURE

Setembre

INFORMACIÓ DE BARCELONA

Les Associacions d'Horla i Santa Eulària, tant les polítiques, sense distinció de matís, com les recreatives i religioses, en nombrós exemple de solidaritat, seguit les hermanes iniciades per l'Associació de Projeccions Horla i Santa Eulària, i en representació de les forces vives d'aquelles poblacions, han dirigit una gran exposició de la seva producció artística i científica, que s'obrirà el dia 19, a la nit, s'obsequiarà amb un dinar íntim de comiat, al notable escultor Josep Cardona, que surt per a l'Argentina el pròxim dijous, amb l'objecte de fer entrega dels treballs que li encomanà el Govern d'aquella República i que vindrà a realitzar en la nostra ciutat.

DROGUERIA SUCURSAL DALMAU

Licors, vias i xampanya

Avui, a les dues de la tarda, sortirà d'aquesta ciutat la Colònia escolar excursionista.

El dia 19, a la nit, s'obsequiarà amb un dinar íntim de comiat, al notable escultor Josep Cardona, que surt per a l'Argentina el pròxim dijous, amb l'objecte de fer entrega dels treballs que li encomanà el Govern d'aquella República i que vindrà a realitzar en la nostra ciutat.

L'acte tindrà lloc en el "Mundial Palace", on podran inscriure's els seus amics i admiradors fins a les sis de la tarda de l'esmentat dia.

—Vegi's caricatura Junceda, darrera pàg.

Una nombrosa comissió de la Societat dels Antics Escambradors, ha visitat a la Junta Directiva de la Cambra Oficial de la Propietat Urbana per a sol·licitar l'apoi d'aquesta corporació oficial en favor de les pretensions llurs.

El comissionat, que foren atentament rebuts pel president accidental de la Cambra, don Antoni Prim, i pel vocal don Felicià Nadal, exposaren els seus punts de vista en aquest assumpte que tant afecta a la propietat urbana i senyalaren les infraccions del contracte comeses per la companyia concessionària.

Es canviaren impressions i si arribat cas es reunirà en ple la Junta Directiva de la Cambra Oficial per a intervenir en l'assumpte, tendint l'actuació d'aquesta entitat a la defensa dels interessos de la ciutat.

Conferència

Aquesta tarda han celebrat una distingida conferència el general Alfau i el ministre de la Guerra, parlant dels assumptes del Marroc.

Espanyols preoners

En el ministeri de Marina s'ha rebut aquesta matutina el següent telegrama del comandant general de l'apostador de Sant Ferrin:

«En Albuquerques es presentaren el patró i un tripulant del palloboi «Soledad», de la matrícula de Torrevieja, dient que'l vaixell i els seus tripulants havien quedat en poder dels moros de Boccari i Quilates.

El canoner «Lauria» ha sortit amb els per a predir el lloc de l'ocorregut i intentar el rescat dels demés tripulants i castigar als pirates.

Noícies posteriors diuen que el «Lauria» trobà al palloboi «Soledad» a Ponent, en la punta d'Almadrà, fondejat entre arrecifes, descurat, desmantelat i custodiat per moros que semblava moriscs a terra hi canó de bronze, anís, per a defensar-lo, i a més, prè de cremar-lo va fer foc sobre els pobles immediats.

El canoner ha tret a fons el palloboi des-El «Lauria» ha fondejat a «Meilla».

Telegrama oficial

A darrera hora de la tarda s'ha rebut en el ministeri de la Guerra un llarg telegrama del Marroc.

Significa si es tracta d'una ampliació dels telegrams facilitats ja a la premsa o si es refereix a assumptes del servei.

Noies d'Albuquerques

Albuquerques. — Procedent de Meilla ha arribat el vapor «Corre» «Llovera» portant a bord 2 oficials, 3 sargents i 95 de tropa pertanyents a la primera companyia del batalló de Tabavera que ve a rellevar les forces de Tarifa que guarnixen la plaça, havent quedat el capità amb el rest de la ciutat companyia de guarnició a Peñón de la Gomera.

Després de varies reünions que en dinstes sols han tingut les càbils aquests darrers dies, sembla que han arribat a l'acord de formar l'horla enemiga que des del primer moment queda constituïda per 500 homes, creient-se que augmentarà amb successos contingents.

Per moros molt coneguts arribats a la plaça s'ha sabut que aquesta horla va marxar fa dos dies amb direcció al riu Kert, on quedarà a l'espera del campament general.

Se sab amb certesa que al davant porten com que al prestigiosos entres rifens Kort Amad, de la càbila de Beni-Urraquel, que també era un dels queles de l'horla enemiga en la darrera campanya, essent un dels queles que ha fet mals protestes d'antipatia envers Espanya, per quin motiu ha cridat l'atenció un canvi tan repentí.

També diuen que en unió de la referida horla porten el canó que antigament havien conduït a la càbila de Tetuán, el qual serà montat en les immediacions del Kert, assegurant-se que tenen per al mateix 500 disparos.

Darrelment s'ha tingut notícia de que al fer alguns disparos amb la peça montada en l'alcabala del Peñón, un indígena sofí varies cremades per un escop que diuen hi hagué en la tanca al fer el primer dispar.

Exportació al Marroc

Cádiz. — En el «Camleas» que sortirà a les sis de la tarda, van amb destí a l'Algeira 200 soldats de distintes armes i 80 cavalls i matxos.

En el «Camleas» van també 700 caixes de galea i un hermós automòbil que's diu ha regalat el senyor Villanueva al general Silvestre.

Del Garb

Tánger. — Els corresponsals a Algeira confirmen que'l dia 11 sortí el general Silvestre amb una força colúmbia cap a la regió de Ghizina, on se li incorporaran més forces procedents d'Arclia.

L'objectiu sembla ser Quesia Colorado i Zinat.

7 Afirmen els moros competents que'l Raisul se posarà al davant de l'horla, que espera ser engorrida pels mantinyents derrotats i objectes de la constant persecució del general Silvestre.

Molt poca resistència podran oposar cap a Quesia Colorado i la marxa dels espanyols cap a Zinat, serà un passeig militar, car el terreny és quasi pla.

L'ocupació de Zinat, constituïda, no sols un cop relluit contra la rebel·lió, sinó també contra l'hipòtesis que pateix la premsa francesa local.

Els kahlens d'Alí Serif concorden en gran nombre els dímenges i dies de merced a Algeira.

En aquest boomarcan regna la més absoluta tranquil·litat, merced a la poca i constant hostia del tenent general Fernández Silvestre.

Mort d'un sargent

Ceuta. — Ha mort en l'Hospital Militar el sargent de Llerena Francisco Blazquez Blazquez, a conseqüència de les ferides que va rebre en el combat del 11 de juny.

A l'enterrament hi han assistit molts companys.

De Rincón de Medik

Rincón de Medik. — Ahir se verificà el relleu de les forces que guarnixen la posició de Laucien, aprofitant aquest moviment de forces per a portar allí un fort convoi d'aprovisionament per a deu dies.

El convoi fou a l'atac una xic atacat pels moros, però no amb tanta insistència com en altres ocasions.

A les cinc del matí sortiren les forces de la posició principal, estent-se en la forma següent:

A la muntanya Dersa se situaren dues companyies del Serrallo, al comandament del comandant Cordeillo.

Dues companyies de Ceuta ocuparen els turons de Samsa.

Altres dues del Serrallo, amb les demés forces de Ceuta i el grup d'armetralladores, se dirigiren al peu de dits turons, sobre l'horla on s'interfereix el riu.

El plan de Bernes foren ocupats per un escadrot de regulars i quatre companyies d'infanteria de la mateixa força.

Totes les tropes anaven comandades pel general Ambrós.

Al tornar el convoi i passar prop a Samsa, grups de moros que estaven parapetats feren varies descàrregues.

Tingueren ferits el capità don Manuel Moro, greu; tinent senyor Torres, del Serrallo, lleu; un soldat del Serrallo i dues forces regulars indígenes.

Al fer l'última força del regiment de Córdoba, vairs moros feren una descàrrega resultant mort el cabo que la menava.

A la tarda, la secció de regulars de cavalleria que vigila la vora del riu Martín, sostingué, prop de la plaça, un vii tirore amb les càbils rebels, fent-los alguns baixes.

La partida del caid ha sostingut un fort tirore amb els mantinyents prop del pont de Mosani.

La partida passà el riu, atacant als enemics que estaven amagats a la vora enemiga. S'establí un veritable combat en el qual l'enemic tingué quatre baixes i fugí, abandonant un cavall i emportant-se'n vairs ferits.

La partida de la porta no va tenir cap baixa.

Per referències indígenes arribades al campament se sab que ahir celebraren els moros de l'horla una nombrosíssima reunió en el santuari de Muley Adesden. Enora que concretament es desconex l'objecte de la reunió, se li atribueix gran importància.

Seguiren molt vigilats les portes de la població per a impedir que surtin per elles queviures i municions per a l'horla.

Informació de l'estranger

Tropes que retornen

París. — Sofia. — Han arribat les tropes de la divisió de Sofia i destacaments d'altres localitats, precedides del Rüt i el seu Estaf Major.

Les esperava una gran gentada, que ha tributat al Rüt i a les tropes una acollida entusiasta.

Han desfilat sota una pluja de flors.

La tràgica llista

París. — Leipzig. — A l'aeròdrom de Lindenthal ha caigut un aeroplà pilotat per l'aviador Rompel, portant un passatger anomenat Rütger.

Aquest ha mort a l'acte.

En Rompel està greument ferit.

La degraçada Mandxuria

París. — El corresponent del «Novels Veremias» a Tokio, telegrama que'l Govern japonès ha ordenat al seu ambaixador a Sant Petersburg, que gestioni l'obtenció del consentiment de la Mandxuria per a la partició immediata de la Mandxuria.

Projectes aprovats

París. — Comunicats de Buenos Aires que la comissió d'obres públiques del Senat, ha aprovat el projecte relatiu a la construcció pel Govern de la província d'una xarxa de ferrocarrils que unirà la Plata, Bahía Blanca, Buenos Aires, Sierra, Chica, Olavarría i Mardel.

També ha aprovat un projecte autoritzant l'emissió d'un emprèstit que podrà alcançar fins 17 milions de piastres or, en títols al 4 i mil per 100, dedicant-se la suma que aquesta operació produirà a la construcció dels esmentats ferrocarrils.

Dels Balkans

El tractat de pau

París. — El tractat de pau convingut a Bucarest serà comunicat per Rumania a les potències a començ de la setmana entrant. Les potències examinaran el tractat i diran si hi ha que fer modificacions en ell.

DARRERA HORA

Madrid, 17 de 1 a 3 matutina

La vaga de Barcelona

Lo que diu en Romanones

A darrera hora de la tarda ha marxat el comte de Romanones cap a Sigüenza on passarà el dia de demà.

Manifesta que considera inadmissibles les condicions que reclamen els obrers de Barcelona, i repeteix que si es mantenen en aquesta actitud, el Govern s'indubtarà d'intervenir en la qüestió, limitant-se al manteniment de l'ordre.

En la conferència que ha celebrat amb l'Alba, s'ha acordat que'l governador demani als obrers una contestació categòrica per a abans del dilluns.

No però, ha dit el president, les esperances de que s'arribarà desseguida a una solució.

Mes de la Residencia

El general Marina. — El plan del Govern d'Albans de marxar a l'Àfrica, el general Marina celebrà varies conferències amb en Romanones i amb el ministre de la Guerra, per a definir d'una manera completa la seva missió.

El plan del Govern no pot revertir-se, però assumirà l'absoluta responsabilitat de la campanya.

Consel

El dilluns o dimarts pròxim se celebrará Consell de ministres.

Assistirà probablement a la reunió el ministre d'Estat.

Podrà ser que no's celebri Consell si dill mateix hagués de fer algun altre viatge imprevist.

Fracs d'una vaga

Ponterredra. — Pot considerarse com fracassada la vaga dels paucos.

Alh' entraren al mercat, deixant gran provisió.

EL HOGAR Y LA MODA

es el periódic més económic del món

Per 2 RALS AL MES, dona

Un número setmanal d'«El Hogar y la Moda»

- de «Novelas» moral i interessants
- de «Diccionario Enciclopédico»
- de «Historia de España»

Entre Periódic, Novela, Diccionario, i Historia

16 quaderns al mes per 2 rals

64 planes de lectura setmanal per la família

«El Hogar y la Moda» dona, ademés,

PATRONES TALLATS

y dona, ademés, bonics y pretes

REGALS MENSUALS

consistents en màquines de cosir, vaixelles, talls de trajo, pases de tela, etc., a que poden optar tots els subscriptors.

Adjs 2 rals a mes!

Ompli V. l'adjunt cupó y envii a la

SOCIETAT GENERAL DE PUBLICACIONS

Diputació, 211.—BARCELONA

que li enviarà a l'acte unes mostres de franc a casa seva.—Hi ha que advertir que's suscriu a la premsa no pot començar a col·leccionar totes les obres desde'l quadern primer.

Hores de visita al Diagonari

Medio públic grauit

Nas, gorja y orelles, a càrreg del doctor Francisco Moreno, tots els dilluns y dimecres, de 6 a 7 tard.

Méiques de noia, a càrreg del doctor M. Roig y Roig, tots els dilluns, dimecres y divendres, de 9 a 10 del matí.

CRONICA DE FORA

Informació d'Espanya

PER TELEFON I TELEGRAF

Madrid 16, de 12 matí a 9 nit

Tramviaria

En el Teatre Espanyol s'ha celebrat una reunió convocada per la comissió gestora designada per a aconseguir la reducció de les tarifes de tramvies.

Han parlat varis senyors defensant la unificació de les tarifes de tramvies, i al fer es de la paraula el diputat provincial senyor Soria, al dir que era una incongruència el que unes línies de la Companyia tinguin que revertir a l'Estat o al Municipi i no succeïxi lo mateix amb els serveis, s'ha produït un gran esclat d'incertesa al públic a l'orador que s'ha vist obligat a abandonar la tribuna.

També s'ha promogut un altre esclat al ser llegit un article de «El País» en què's censura a la Companyia de Tramvies.

A conseqüència d'aquests avissos han sigut expulsats del saló varis concurrents.

En Romanones de viatge

Oviedo. — En el ràpid ha passat per aquesta estació el president del Consell.

El tren portava dues hores de retràs amb motiu del descarrilament d'un tren de mercaderies a l'estació d'Albana.

Per a guanyar temps i arribar lo més prompte possible a Gijón, el comte de Romanones ha demanat per telèfon un automòbil als garjats de la capital. No li havia manera de facilitar-li cotxe i ha tingut de continuar en ferrocarril.

A l'estació l'han saludat els oficials de la guarda civil i del cos de seguretat i l'inspector de Sanitat.

Madrid. — El comte de Romanones arribarà a Madrid a les set del matí.

El senyor Alba ha retrat dejorn, per a veure al comte de Romanones quan arribi.

Nomenament

En el ministeri de la Guerra han confirmat avui que'l general Bazán serà nomenat capità general de Madrid.

Vaga que fineix

El governador de Bilbao comunica que en l'assamblea que s'ha celebrat aquest matí a la Casa del Poble, s'ha acordat mitjre la fórmula proposada pel Govern per a solucionar el conflicte metal·lúrgic de la fàbrica de Zorroza.

Per conseqüència d'aquest acord el conflicte ha quedat resolt i demà tornaran els obrers al treball.

L'emigració clandestina

Córdoba. — A Priego s'ha descobert una agència clandestina d'emigració, a casa de Caterina Avalo Arjona, viuda, de 64 anys, mestressa d'una taverna.

La guarda civil hi ha practicat un registre, trobant 66 cartes dirigides per les agències d'embarc de Joan Carrara i fills i J. Lucas, de Gibraltar, i 17 certificats de bona conducta, partides de naixement casament i defunció a favor de varis veïns de Priego.

S'han fet varis detencions.

Metges forenses

Han sigut nomenats metges forenses de les presons preventives següents, els senyors que's mencionen:

De Balaguer, don Manuel Ribera Daribó.

De Vendrell, don Salvador Raventós Fortuny.

De Vilafranca del Penadés, don Alexandre Frías i Roig.

De Portugal

Badajoz. — Diuen de Portugal que'l quefe del partit evolucionista, D'Almeida, ha manifestat que aporà al Govern per a la conservació de la República i que la seva política serà de conciliació.

Vol dur a cap una política de progrés, però sense precipitacions que facin perillar el règim.

A Lisboa han sigut detinguts i empresonats Antoni Costa i Felip D'Almeida, acusats d'haver pres part en les darreres incursions monarquiques.

També han sigut detinguts varis sindicalistes afiliats a la societat «La Aurora Redentora», qual fi era promoure desordres en la nació.

—A aquesta capital han començat les festes d'agost.

Ha arribat la banda de la Guardia Republicana de Lisboa, que lloarà varis concerts públics.

Els músics que la componen assisteixen a la cursa de toros que's celebra aquesta tarda.

Bateig

Segons s'assegura'l bateig de l'infanta donya Beatriz muller de l'infant don Alfons d'Orleans, se celebrará a darrers del mes de setembre.

S. A. serà batejada pel Nunci en l'es-

Informació d'Espanya

glesia de l'Almudena. Serà apadrinada pels reis.

El dia en que s'efectuarà'l bateig hi haurà un gran banquet a Palau.

El ministre d'Estat

Sen. Sebastián. — El ministre d'Estat rebé al Nunci de S. S. i a molts diplomàtics.

Parlà'l senyor López Muñoz del relleu del general Alfau en el càrrec d'alt comissionari i feu elogis del general Marina nomenat per a substituir-lo.

El comte de la Viñaza ambaixador d'Espanya a Sant Petersburg, li parlà d'assumptes de Rússia i de la qüestió dels Balkans.

D'un desfalce

Sevilla. — El sub-director de Dunes encarregat d'insultar l'expedient relatiu al desfalce descobert un d'aquests dies, diu que la quantitat ascendeix a un total de 200.000 pessetes. Ademés en la renda d'Alcalá hi ha un desfalce de 10.000 pessetes. Per a cometre aquests fets, se'n autors falsificaven lletres de pagament i esmenaven les sumes en els llibres d'intervenció.

De Valencia

Valencia. — El president de la Diputació provincial don Joan Izquierdo ha rebut un telegrama del ministre de Marina don Amal Gineró, en que li anuncia que envia un credit de 3.000 pessetes per a les colònies escolars.

—A pesar de les informacions d'un periódic local respecte als noms dels candidats per a les properes eleccions municipals per lo que's refereix a la conjunció monarquica, és lo cert que no hi ha res acordat en plenifit i que la llista de noms proposats pot ésser objecte de noves modificacions.

En el poble de Beniarbeig, al dirigit-se un matrimoni al lit, morí el marit per haver-lo tocat l'estar electritzat aquest a causa d'haver-se establert contacte amb els fils de l'enllumenat.

Lo de l'ex-capità-fora

Davant del jutjat han presat novament declarat Miquel Peral, que fou promesa de l'ex-capità Sánchez, i la germana de aquest, Lluïsa. Res han apleg a lo que ja es coneix.

També ha tornat a declarar el fuster de l'Escola Superior de Guerra, insistint en que pocs dies abans del 24 d'abril va emular, com tenia per costum, dinc gubrets que li entregà el processat Sánchez. Els gubrets que's figuren a l'acta són sis.

L'ordenança de l'home de l'Escola Superior de Guerra ha dit que l'ex-capità Sánchez, li demanà una barra per a desammar la necessària, barra que no pogué facilitar-li.

Finalment, ha tornat a compareixer la propietaria d'una casa de viatgers del carrer de la Moneda, manifestant que el dia 6 de 7 d'abril, i com que la filla de l'ex-capità Sánchez comprometia a tots els viatgers per som caràcter entremaliat i provocador, va tenir de treure-la de casa seva.

Ha flogit que la nit del 16 del mateix mes, Maria Luisa va pretenir tornar-hi a pernoctar, no consentint-ho la mestressa.

Aquella nit, segons la declarant, Maria Luisa, intentà pernoctar en el número 16 del mateix carrer, una altra casa de viatgers, la mestressa de la qual la despidí amb una hostilitat amb un desconegut, al qual feu passar pel seu marit.

Un incident

Telegrames de Gijón relaten un incident ocorregut a la porta del Circol Reformista a don Meléndez Alvarez, dient que, trobant-se don Meléndez sentat a la porta del Circol, a les nou de la nit, un borratxo va caure damunt d'ell.

Els amics de l'illustre exterior, erent que es tractava d'un atemptat, s'abroncaren sobre'l suposat agressor, subjectant-lo.

La gent s'aglomerà atribuïnt de moment major alçada a l'incident.

Registral el detingut, no se li trobaren armes.

Desseguida es vegé que estava borratxo. L'incident, doncs, no tingué cap importància.

Parla en Romanones

A les set del matí ha arribat de Gijón el president del Consell.

Durant el matí ha conferenciat en son domicili amb quats tots els ministres.

La conferència més extensa ha sigut la celebrada amb el ministre de la Guerra i el general Miró.

Aquest anirà demà a Santander a despedir-se dels reis i dins de quatre dies marxarà a l'Àfrica, perquè té'l propòsit de trobar-se a Tetuán abans de que arribi la setmana vinent.

El ministre de Marina, que ha sigut un dels que han conferenciat amb el president surt avui per al Ferrol.

Ademés dels senyors consellers d'alt han estat a casa del comte de Romanones els de Governació, Hisenda i Gracia i Justícia.

Amib tots ells ha tractat assumptes dels seus departaments i com conseqüència de aquest canvi d'impressions, el

**CICLOS
SANROMÁ**
BALMES 62 - BARCELONA

The advertisement features a stylized illustration of a man in a dark shirt and shorts, carrying a bicycle on his back. In the top left corner is a circular logo with a crown and the letters 'S' and 'R'. The text 'CICLOS SANROMÁ' is prominently displayed in a bold, sans-serif font, with 'BALMES 62 - BARCELONA' written below it in a smaller font.

Fàbrica de màquines parlants
i tots els seus accessoris

Marca registrada A. M.

Nou perfeccionament. Discs de totes classes.-Grans rebaixes en els discs Odeón, de 11 ptes. a 8'10; Jumbos, a 7'20.-Grans descomptes als revendedors.

Envieu de franc el Catàleg Il·lustrat

No confondre aquesta MARCA amb altres

Despatx: 7, VÍDUE, 7 (entre Escudillers i Plaça Reial)

URALITA ROVIRALTA

PERA TEULADES
ECONÓMIC - INCOMBUSTIBLE - LLEUGER - ETERN

Demàninse mostres, Catàleg y Pressupostos

ROVIRALTA & Co, ENGINYERS
 Plassa Antoni López, número 15, principal.—Telèfon, número 1,664
 Direcció telegràfica y telefònica: "URALITA"—Barcelona

DENTISTA DE 1.ª CATEGORIA o sigui dels que paguen més contribució de Barcelona. Aixís ho ha regonegut l'Il·lustre Sindicatura del Gremi.

DENTADURES - PONTS EN OR - DENTS CARAGOL - ORIFICACIONS - CORONES OR - ETC.

Demani's nota de preus, que s'entregarà de franc, doncs es l'UNICA clínica que té tarifa fixa.

10-PELAI-10

GEL

JUVENIA
*el reloj
mas perfecto*

En totes les millors rellotgeries i joieries del món

Torns y eines de precisió

per a mecànica i rellotgeria

Torns pera aficiona's

REPRESENTANT

dels torns y útils de precisió

de las acreditadas *Matthey*

Francoise Layret

P. MADOZ, NUM. 1, PRINCIPAL

Bodes i bateigs

Capses i bossetes per a dolços. Preus molt econòmics. FÀBRICA D'ESPATY **carrer de Sant Pau, 38**

ENOFOSFORINA SERRA

Tónico - Reconstituent - Remineralizant

Torna la robustesa, l'alegría, la vitalitat i totes les forces perdudes, ja sigui per un excés de treball mental o bé per altres causes.

A. Serra, Pelai, 9

Gran Empresa Funeraria

Societat Anónima

40 Sucursals amb telèfon a Barcelona y pobles agregats

**Enterros desde el més
sumptuós al més modest;
d'aquests desde 25 ptes.**

Central: Rambla Catalunya, 29 - Teléfono 397

Tallers, fàbrica y col·lexes: CAMPO SAGRADO, 24 - Telèfon 2.691

Estufa de desinfecció, portàtil a domicili, única a Barcelona